

Klasa: UP/I 034-03/13-03/001
Urbroj: 580-04/74-2013-015
Zagreb, 18. srpnja 2013.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja temeljem članka 30. i članka 31. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja («Narodne novine», broj 79/09 i 80/13) te članka 46. stavka 5. Zakona o općem upravnom postupku («Narodne novine», broj 47/09) u upravnom postupku utvrđivanja uvjeta za izricanje upravno-kaznene mjere poduzetniku Tomić & Co. trgovina i zastupanje d.o.o., sa sjedištem u sjedištem u Zagrebu, Folnegovićeve 12, zastupan po D.J., odvjetniku iz Z., po službenoj dužnosti, temeljem odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja u sastavu: mr.sc. Olgica Spevec, predsjednica Vijeća, Mladen Cerovac, mag.iur., zamjenik predsjednice Vijeća, dr.sc. Mirna Pavletić-Župić, Milivoj Maršić, dipl.oec. i Vesna Patrlj, dipl.iur., članovi Vijeća, sa 147. sjednice, održane 18. srpnja 2013., donosi sljedeće

R J E Š E N J E

Postupak se obustavlja jer više ne postoje pravne pretpostavke za vođenje postupka.

O b r a z l o ž e n j e

1. Rješenje Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja kojim je utvrđena povreda Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja («Narodne novine», broj 122/03) od strane poduzetnika Tomić & Co.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) je 3. studenoga 2009., na temelju odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Vijeće), donijela rješenje klase: UP/I 030-02/2008-01/052, urbroja: 580-02-2009-69-70, kojim je utvrđeno da je poduzetnik Tomić & Co. trgovina i zastupanje d.o.o., sa sjedištem u sjedištem u Zagrebu, Folnegovićeve 12 (dalje: Tomić & Co.) kao ovlaštenu uvoznik i dobavljač motornih vozila marke «BMW» za Republiku Hrvatsku, jednostranim raskidom od 1. srpnja 2008. Osnovnog ugovora o prodaji novih «BMW» motornih vozila, originalnih «BMW» rezervnih dijelova i servisu sklopljenog 30. siječnja 2008. (dalje: Osnovni ugovor) s poduzetnikom Šimatić d.o.o., sa sjedištem u Osijeku, Ulica hrastova 2 (dalje: Šimatić), bez objektivnog i opravdanog razloga isključio poduzetnika Šimatić i iz sustava ovlaštenih servisera motornih vozila marke««BMW» i prodavatelja originalnih «BMW» rezervnih dijelova, čime je u razdoblju od 1. srpnja 2008. do 21. travnja 2009. narušio tržišno natjecanje na mjerodavnom tržištu ograničivši pravo tog poduzetnika da svoju djelatnost ograniči samo na pružanje usluga popravka i održavanja motornih vozila te distribuciju rezervnih dijelova u smislu Uredbe o skupnom izuzeću sporazuma o distribuciji i servisiranju motornih vozila («Narodne novine», broj 105/04; dalje: Uredba o motornim vozilima iz 2004.), pa se time odredbe navedenog ugovora, u dijelu koji se odnosi na

servisiranje i prodaju originalnih rezervnih dijelova, smatraju zabranjenim sporazumom u smislu članka 9. stavka 1. točke 2. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja («Narodne novine» broj: 122/03, dalje: ZZTN iz 2003.).

Predmetno rješenje Agencije je potvrdio Upravni sud Republike Hrvatske presudom broj Us-13954/2009-4 od 3. veljače 2010., čime je ono postalo pravomoćno.

2. Podnošenje optužnog prijedloga Prekršajnom sudu u Zagrebu

Člankom 60. ZZTN-a iz 2003. propisano je da Agencija, na temelju rješenja kojim je utvrđena povreda ZZTN-a iz 2003., podnosi prekršajnom sudu zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka protiv poduzetnika i odgovorne osobe poduzetnika, dok je člankom 61. stavkom 1. točkom 1. i stavkom 2. ZZTN-a iz 2003. propisano da će se novčanom kaznom u iznosu do najviše 10% vrijednosti ukupnoga godišnjeg prihoda poduzetnika u obračunskoj godini koja je prethodila godini u kojoj je prekršaj počinjen, kazniti poduzetnik pravna ili fizička osoba ako sklopi zabranjeni sporazum ili na koji drugi način sudjeluje u sporazumu kojim je narušeno, ograničeno ili spriječeno tržišno natjecanje, u smislu članka 9. ZZTN-a iz 2003. U članku 61. stavku 2. ZZTN-a iz 2003. propisano je da će se za prekršaj iz stavka 1. tog članka kazniti i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 200.000,00 kuna.

Stoga je Agencija, temeljem članka 160. stavka 1. Prekršajnog zakona («Narodne novine», broj 107/07) vezano uz članak 60. i 61. stavak 1. točku 1. i stavak 2. ZZTN-a iz 2003. godine, dana 17. ožujka 2010. podnijela nadležnom Prekršajnom sudu u Zagrebu optužni prijedlog klase: UP/I 030-02/2008-01/052, urbroja: 580-02-2009-69-90, protiv poduzetnika Tomić & Co. i odgovornih osoba u poduzetniku Tomić & Co., F.T., predsjednika Uprave, te V.P. i M.T., članova Uprave.

3. Odluka Prekršajnog suda u Zagrebu

Prekršajni sud u Zagrebu, u predmetu poslovnog broja VIII-G-2372/10, donio je 31. svibnja 2012. rješenje kojim se oglosio stvarno nenadležnim za vođenje prekršajnog postupka protiv prvookrivljenika pravne osobe Tomić & Co. te drugookrivljenika F.T., trećeokrivljene V.P. i četvrtookrivljenika M.T. kao odgovornih osoba. Navedenim rješenjem Prekršajni sud u Zagrebu je odlučio, nakon pravomoćnosti istog, predmet ustupiti Agenciji kao stvarno nadležnom tijelu za vođenje tog postupka.

S obzirom da je navedeno rješenje Prekršajnog suda u Zagrebu postalo pravomoćno 27. studenog 2012., Prekršajni sud u Zagrebu je 20. prosinca 2012. dostavio spis Agenciji na nadležno postupanje.

4. Provedeni postupak utvrđivanja uvjeta za izricanje upravno-kaznene mjere poduzetniku Tomić & Co.

Vijeće je na 131. sjednici, održanoj 27. veljače 2013., sukladno ovlastima iz članka 30. stavka 1. točke 2. i članka 31. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja («Narodne novine» broj 79/09, dalje: ZZTN), donijelo odluku o donošenju zaključka o pokretanju postupka utvrđivanja uvjeta za izricanje upravno-kaznene mjere poduzetniku Tomić & Co. zbog sklapanja zabranjenog sporazuma, a kako je to utvrđeno rješenjem Agencije klase: UP/I 030-02/2008-01/052, urbroja: 580-02-2009-69-70 od 3. studenog 2009. Također, Agencija je u smislu članka 52. stavka 1. ZZTN-a poduzetniku Tomić & Co. dostavila i Obavijest o utvrđenom

činjeničnom stanju u ovom predmetu te sukladno članku 52. stavku 2. ZZTN-a poziv na glavnu raspravu.

Agencija je 13. ožujka 2013. zaprimila dokumentaciju zatraženu zaključkom o pokretanju postupka od 27. veljače 2013, dok je punomoćnik Tomić & Co. na glavnoj raspravi održanoj 9. travnja 2013 predao podnesak u kojem nije iznesena obrana već se osporava nadležnost Agencije za vođenje predmetnog postupka te primjena ZZTN-a. Predstavnik poduzetnika Tomić i Co. nije na navedenoj raspravi iznio obranu, već je zbog promjene u upravljačkoj i operativnoj strukturi Tomića & Co. zamolio dodatni rok za dostavu pisane obrane. Agencija je 24. travnja 2013. zaprimila pisanu obranu Tomića & Co.

Kako bi se stranci dala mogućnost za davanje obrane, te u svrhu izvođenja dokaza radi utvrđivanja postojanja uvjeta za izricanje upravno-kaznene mjere, te utvrđivanja olakotnih i otegotnih okolnosti kao kriterija za određivanje visine upravno-kaznene mjere propisane odredbama ZZTN-a, Agencija je temeljem članka 52. stavka 2. i stavka 7. ZZTN-a, 9. travnja i 15. svibnja 2013. održala glavnu raspravu na kojoj je saslušan predstavnik poduzetnika Tomić & Co. Z.V., direktor postprodaje.

5. Primjena Uredbe o motornim vozilima iz 2004.

S obzirom da se postupanje Tomića & Co. odnosilo na vremensko razdoblje od 1. srpnja 2008. do 21. travnja 2009., na predmetni zabranjeni sporazum se primjenjivala Uredba o motornim vozilima iz 2004. koja propisuje uvjete za skupno izuzeće sporazuma o distribuciji i servisiranju motornih vozila, određuje uvjete koji sporazumi moraju sadržavati, ograničenja ili uvjete koje takvi sporazumi ne smiju sadržavati te druge uvjete koji se moraju ispuniti za skupno izuzeće tih sporazuma od primjene odredbi članka 9. ZZTN-a iz 2003. o zabranjenim sporazumima. Članak 5. Uredbe o motornim vozilima iz 2004. propisuje kako tržišni udjel dobavljača na mjerodavnom tržištu prodaje motornih vozila, prodaje rezervnih dijelova za motorna vozila, te pružanja usluga popravaka i održavanja motornih vozila, u slučaju uspostavljene selektivne kvantitativne distribucijske mreže, što je u konkretnoj situaciji bio slučaj, ne smije biti viši od 40 posto da bi sporazum mogao zadovoljiti uvjete za skupno izuzeće.

Agencija je navedenim rješenjem od 3. studenoga 2009. utvrdila da je isključivanje poduzetnika Šimatić iz mreže ovlaštenih serviseri «BMW» motornih vozila i prodavatelja originalnih «BMW» rezervnih dijelova u suprotnosti s člankom 12. stavkom 1. točkom a) Uredbe o motornim vozilima iz 2004., isto predstavlja teško ograničenje tržišnog natjecanja te se navedeni ugovor nije mogao ni skupno, u smislu odredba Uredbe o motornim vozilima iz 2004., niti pojedinačno, u smislu članka 10. ZZTN-a iz 2003., izuzeti od primjene članka 9. ZZTN-a iz 2003.

Navedena Uredba o motornim vozilima iz 2004. i dalje se primjenjuje na sporazume sklopljene prije 7. travnja 2011. Naime, 1. listopada 2010. stupio je na snagu novi ZZTN, a 7. travnja 2011. stupile su na snagu Uredba o skupnom izuzeću sporazuma o distribuciji i servisiranju motornih vozila («Narodne novine» broj: 37/2011, dalje: Uredba o motornim vozilima iz 2011.) i Uredba o skupnom izuzeću vertikalnih sporazuma između poduzetnika («Narodne novine» broj 37/2011, dalje: Uredba o vertikalnim sporazumima) koja se primjenjuje i na vertikalne sporazume u sektoru distribucije i servisiranja motornih vozila.

Sukladno članku 18. stavku 1. Uredbe o motornim vozilima iz 2011., te članku 13. stavku 2. Uredbe o vertikalnim sporazumima, na vertikalne sporazume o prodaji rezervnih dijelova za motorna vozila, te vertikalne sporazume o pružanju usluga popravka i održavanja motornih vozila, koji su sklopljeni prije stupanja na snagu navedenih uredbi, a koji su ispunjavali uvjete

za skupno izuzeće iz Uredbe o motornim vozilima iz 2004., nastavlja se primjena te Uredbe do isteka trajanja tih sporazuma, i to najkasnije do 31. svibnja 2013. godine.

Međutim, Uredba o motornim vozilima iz 2011. u članku 14., kojim su propisana teška ograničenja tržišnog natjecanja u sporazumima koji se odnose na prodaju rezervnih dijelova, te pružanje usluge popravka i održavanja motornih vozila, više ne sadrži odredbu prema kojoj ograničavanje prava ovlaštenog servisera da svoju djelatnost ograniči na pružanje usluga popravka i održavanja, te distribuciju rezervnih dijelova predstavlja teško ograničenje tržišnog natjecanja. Također, Uredba o motornim vozilima iz 2011. više ne sadržava ni odredbe o minimalnom trajanju sporazuma koji se odnose na prodaju rezervnih dijelova, te pružanje usluge popravka i održavanja motornih vozila. Niti Uredba o vertikalnim sporazumima ne sadrži odredbe prema kojima bi navedeno postupanje predstavljalo teško ograničenje tržišnog natjecanja u smislu članka 9., odnosno zabranjenu obvezu u smislu članka 10. navedene uredbe.

Dakle, imajući u vidu da se Uredba o motornim vozilima iz 2004. mogla primjenjivati najkasnije do 31. svibnja 2013., postupanje Tomića & Co. koji je uz opravdani raskid Osnovnog ugovora sa Šimatićem u dijelu koji se odnosi na prodaju novih «BMW» motornih vozila, isti bez objektivnog i opravdanog razloga raskinuo i u dijelu koji se odnosi na pružanje usluga popravka i održavanja motornih vozila marke «BMW» te prodaju originalnih «BMW» rezervnih dijelova, od 1. lipnja 2013. više ne bi predstavljalo teško ograničenje tržišnog natjecanja. Štoviše, navedeno postupanje više uopće nije regulirano propisima o zaštiti tržišnog natjecanja, već je riječ isključivo o ugovornom obveznom odnosu između dobavljača i servisera koje je uređeno Zakonom o obveznim odnosima («Narodne novine», broj: 35/05 i 41/08).

6. Odluka Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja

Temeljem članka 30. i 31. ZZTN-a, i članka 46. stavka 5. Zakona o općem upravnom postupku («Narodne novine», broj 47/09; dalje: ZUP), Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Vijeće) je na 147. sjednici, održanoj 18. srpnja 2013. godine, donijelo odluku da se obustavi postupak pokrenut po službenoj dužnosti protiv poduzetnika Tomić & Co. jer više ne postoje pravne pretpostavke za vođenje postupka.

Vijeće svoju odluku obrazlaže kako slijedi:

Pravomoćnim rješenjem Agencije, klase: UP/I 030-02/2008-01/052, urbroja: 580-02-2009-69-70, od 3. studenoga 2009. utvrđeno je da je Tomić & Co. jednostranim raskidom Osnovnog ugovora sklopljenog s poduzetnikom Šimatić, bez objektivnog i opravdanog razloga isključio poduzetnika Šimatić i iz sustava ovlaštenih servisera motornih vozila marke «BMW» i prodavatelja originalnih «BMW» rezervnih dijelova, čime je narušio tržišno natjecanje na mjerodavnom tržištu ograničivši pravo Šimatića da svoju djelatnost ograniči samo na pružanje usluga popravka i održavanja motornih vozila te distribuciju rezervnih dijelova u smislu Uredbe o motornim vozilima iz 2004. Agencija je u navedenom rješenju utvrdila kako razlozi otkaza koji se tiču samo jedne djelatnosti poduzetnika Šimatić, a to je distribucija novih motornih vozila marke «BMW», iako opravdani, ne mogu negativno utjecati na njegove druge djelatnosti koje je obavljao temeljem istoga vertikalnog sporazuma, a to su popravak i održavanje (servis) te prodaja originalnih «BMW» rezervnih dijelova.

Naime, člankom 12. stavkom 1. točkom a) Uredbe o motornim vozilima iz 2004. propisano je kako ograničavanje prava ovlaštenog servisera da svoju djelatnost ograniči na pružanje usluga popravka i održavanja, te distribuciju rezervnih dijelova, predstavlja teško ograničenje tržišnog natjecanja. Kao što je već ranije navedeno, Uredba o motornim vozilima iz 2004. se na vertikalne sporazume u sektoru distribucije i servisiranja motornih vozila

sklopljene prije 7. travnja 2011. primjenjivala najkasnije do 31. svibnja 2013., nakon čega se na navedene sporazuma primjenjuje isključivo Uredba o motornim vozilima iz 2011.

Uredba o motornim vozilima iz 2011. više ne sadrži odredbu prema kojoj ograničavanje prava ovlaštenog servisera da svoju djelatnost ograniči na pružanje usluga popravka i održavanja, te distribuciju rezervnih dijelova predstavlja teško ograničenje tržišnog natjecanja, iz čega proizlazi kako nakon 1. lipnja 2013., ne postoji obveza dobavljača da omogući obavljanje djelatnosti servisiranja i distribucije rezervnih dijelova neovisno o distribuciji novih motornih vozila. Također, niti Uredba o vertikalnim sporazumima ne sadrži odredbe prema kojima bi navedeno postupanje predstavljalo teško ograničenje tržišnog natjecanja ili zabranjenu obvezu.

S obzirom da sukladno trenutno važećim propisima o zaštiti tržišnog natjecanja, postupanje Tomića & Co. radi kojeg je pokrenut ovaj postupak više ne predstavlja povredu odredbi ZZTN-a, već je riječ isključivo o obveznopravnom odnosu, više ne postoje ni zakonske pretpostavke za daljnje vođenje ovog postupka.

Stoga je temeljem odluke Vijeća odlučeno kao izreci ovog rješenja.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali nezadovoljna stranka može tužbom pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od trideset (30) dana od dana dostave ovog rješenja.

Predsjednica Vijeća za
zaštitu tržišnog natjecanja

mr.sc. Olgica Spevec

Napomena:

Sukladno članku 53. ZZTN-a, podaci koji predstavljaju poslovnu tajnu izuzeti su od objavljivanja te su u tekstu navedeni podaci označeni [...], odnosno koriste se skraćene naziva te postoci i podaci u rasponu.